

Onderwerp: Beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020 - 2025, een sterke sociale basis

Ons kenmerk: 20RV000079

Nummer:

Elst, 8 september 2020

AAN DE RAAD

1. Voorstel

2. Inleiding

Met dit beleidsplan, inclusief het uitvoeringsplan Sociaal Team Overbetuwe (STO), geven wij uitvoering aan de aanbevelingen uit de rekenkameronderzoeken naar de sociale kernteams en naar de digitale toegankelijkheid van het sociale domein¹, een aantal moties² en een amendement. Met dit amendement gaf de raad het college de opdracht om uiterlijk in juli 2020 een notitie voor het vervolg op Overbetuwe SAMEN op te stellen. Hieronder de punten uit het amendement, en daarbij kort de duiding van hoe wij invulling geven aan de verschillende punten:

- Inventariseren in welke mate de kaders waarbinnen de kortdurende ondersteuning door het Sociaal Team Overbetuwe geboden wordt, bijdraagt aan de beoogde doelstellingen.
⇒ *Dit is uitgewerkt in het uitvoeringsplan STO (in de bijlage van het beleidsplan).*
- Een duidelijk doel koppelen aan de formatie van opbouwwerk binnen het Sociaal Team.
⇒ *Het opbouwwerk heeft nadrukkelijk het doel om groepen inwoners te activeren en ondersteunen, en mee te denken om individuele vragen collectief op te pakken (doel 1 in het beleidsplan: Zorg voor elkaar). Het STO (in het bijzonder Forte) geven hier uitvoering aan.*
- Streefwaarden koppelen aan kritische prestatie indicatoren (kpi's) en outcome-indicatoren toevoegen.
⇒ *In het beleidsplan is een eerste richting opgenomen. Echter we gebruiken het komende half jaar om dit samen met de welzijnspartners verder uit te werken en te toetsen op werkbaarheid. Eind 2020 voeren we een nulmeting uit waarna we de kpi's en streefwaarden vaststellen.*
- Huisartsen en andere partners betrekken bij het plan en de samenwerking intensiveren.
⇒ *De samenwerking met huis- en jeugdartsen is geïntensiveerd. We hebben een periodiek overleg met een vertegenwoordiger van iedere HAGRO, een jeugdarts, een vertegenwoordiger van Onze Huisartsen (de ondersteunende organisatie van alle huisartsen) en een vertegenwoordiger van de gespecialiseerde jeugdorganisaties.*
- Voldoende aandacht hebben voor werkzame factoren van integrale jeugdhulp.
⇒ *Veel inspanningen van het STO zijn gericht op integrale hulp (zonder schotten), en 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Dit is uitgewerkt in het uitvoeringsplan STO. Daarnaast is bij het opstellen van het beleidsplan gebruik gemaakt van een uitgebreide data-analyse, om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen en het effect van de ondersteuning van de afgelopen jaren.*
- Een formatiescan van het Sociaal Team uitvoeren.
⇒ *Een formatiescan wordt momenteel gemaakt. Dit is uitwerking van het beleids- en uitvoeringsplan STO.*

Het plan kort belicht

¹ Quickscan Digitale toegankelijkheid, ZorgfocuZ, September 2019.

² Dit betreft een amendement van 7 januari jl. (20am001) naar aanleiding van het rekenkamerrapport Onderzoek Sociale Kernteams' en de moties Jeugdzorg kernteams (M-17, 3/7/18), Over doen wat nodig is (M-21, 3/7/18), Budget sociaal domein (M-1, 2/7/19) en Minder uitval jeugdhulptrajecten (19mo032, 9/3/19).

Het beleidsplan sociaal domein dat nu voorligt geeft een verdere invulling aan de transformatie binnen het sociaal domein. We stimuleren het gebruik van het eigen sociale netwerk en onze inwoners aanspreken op hun eigen zelfoplossend vermogen. We werken daarnaast toe naar een groter voorliggend veld met sterke basisvoorzieningen waarbij minder snel een beroep gedaan hoeft te worden op individuele voorzieningen. Uiteraard worden er altijd goede (individuele) voorzieningen ingezet wanneer dit nodig is.

Dit doen we door een nauwe en integrale samenwerking met onze partners. Nog sterker dan voorheen willen we inzetten op het integraal werken vanuit één gezin, één plan, één regisseur en vertrouwen in de professional. We leerden daarnaast dat we nog doelgerichter te werk moeten gaan samen met onze partners. Door meer uit te gaan van de mogelijkheden van de inwoner komen we tot heldere afspraken in de ondersteuningsvraag bij die inwoner. We maken heldere afspraken samen met onze partners in de doelen die we willen bereiken. Door de verankering van deze doelen in afspraken komen we tot een heldere ondersteuning en een minder versnipperd aanbod binnen het sociaal domein.

De ervaring leerde ons verder dat we nog meer moeten inzetten om vroegsignalering en preventie. Op die manier zorgen we ervoor dat ondersteuningsvragen niet groter worden dan nodig en voorkomen we de inzet van dure maatwerkvoorzieningen. Dit doen we onder meer door het netwerk van professionals nog sterker aan elkaar te verbinden en door een directe inzet te plegen wanneer we een lichte ondersteuningsvraag signaleren.

We verwezenlijken een sterke sociale basis door invulling te geven aan de zes beleidsdoelen die we hebben geformuleerd:

1. Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar
2. Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee
3. Ondersteuning is passend en nabij, voor jong en oud
4. Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen (m.n. jeugd)
5. Inwoners zijn tevreden met hun leefomgeving
6. Voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed

Met de activiteiten die we in het plan beschrijven, geven we invulling aan bovengenoemde doelen. Deze doelen maken we meetbaar door de geformuleerde kpi's. Op deze manier zorgen we ervoor dat onze inzet helder is en makkelijker bijgestuurd kan worden wanneer deze minder effectief blijkt te zijn dan eerder gedacht. Het Sociaal Team Overbetuwe is een belangrijke pijler van het plan om uitvoering te geven aan intensieve samenwerking en de focus te leggen op kortdurende inzet van basisondersteuning.

Een brede benadering van het sociaal domein

We geven voorbeelden van onze aanpak hoe we onze inwoners binnen het sociaal domein de komende jaren ondersteunen. Dit vanuit een breed sociaal domein met een sterke integrale werkwijze met verbindingen naar het fysieke domein. We gaan meer inhoudelijk is op de Jeugdwet en de Wmo 2015 aangezien er eerder een visiedocument op de Participatiewet is vastgesteld (Van Cliënt naar Kandidaat) wat onverminderd van kracht blijft. De uitvoering van de Participatiewet is al eerder uitgewerkt in een uitvoeringsplan en aan de raad aangeboden.

3. Doel en beoogd effect

Het beleidsplan beschrijft onze ambitie voor de uitvoering van onze taken voor het complete sociale domein en de doelen die we willen bereiken. Tevens gaan we in op de belangrijkste activiteiten voor de komende jaren. Concrete uitwerking hiervan beschrijven in diverse nota's en uitvoeringsplannen. Daarnaast geven we invulling aan een aantal moties en een amendement naar aanleiding het rekenkamerrapport. Tot slot geeft het beleidsplan handvatten om invulling te geven aan de financiële taakstelling voor de komende jaren.

4. Argumenten

1.1 De actualiteit vraagt om een herijkt beleidsplan

Met het beleidsplan dat nu voorligt geven we een nadere invulling aan de transformatie binnen het sociaal domein. Dit op basis van de actualiteit waarbij de voorgenomen koers van het ministerie om wijzigingen aan te brengen in de Jeugdwet. We richten dus geen coöperatie meer op maar gaan een intensieve samenwerking met elkaar aan binnen het sociaal domein.

1.2 Het beleidsplan geeft invulling aan het amendement met betrekking tot het rekenkamerrapport

Op 7 januari 2020 heeft de raad een amendement aangenomen naar aanleiding van de behandeling van een rapport van de rekenkamer. Met het amendement is opdracht gegeven aan het college om invulling te geven aan de conclusies van het rekenkamerrapport. Met het beleidsplan wordt invulling gegeven aan de punten die zijn opgesomd in het amendement.

1.3 Het beleidsplan geeft richting aan de bezuinigingsopgave

Het beleidsplan dat nu voorligt geeft op hoofdlijnen invulling aan de financiële taakstelling binnen het sociaal domein. Het beleidsplan ziet op een verdere invulling van het transformatieproces. Dit onder andere door invulling te geven aan de vorming van een integraal werkend Sociaal Team Overbetuwe.

1.4 We geven invulling aan een wettelijke plicht

De Jeugdwet en de Wmo 2015 geven aan de gemeente de opdracht om met een beleidsplan te komen waarin de uitvoering van deze wetten wordt weergegeven. Met dit beleidsplan voldoen we aan deze plicht. Het geactualiseerde beleidsplan ligt eerder voor dan noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de opdracht uit het amendement en in te kunnen spelen op de voorgenomen wijzigingen in de Jeugdwet.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 De transformatie binnen de uitvoering komt onvoldoende tot stand

Om te kunnen voldoen aan de transformatie binnen het sociaal domein is een integrale werkwijze essentieel. Een manier van samenwerking die de ondersteuningsvraag van de inwoner breed benaderd. Dit vraagt om een andere werkwijze bij consultants van de gemeente en partners. Hier is een uitgebreid trainingsprogramma voor opgezet. Daarnaast is een intensieve overlegstructuur opgezet tussen de verschillende partners om de samenwerking optimaal vorm te geven.

1.2 De gevolgen van de Coronacrisis zijn groter dan bevroed

Op dit moment zien we niet een grotere stijging van het aantal ondersteuningsvragen binnen het sociaal domein als gevolg van de Coronacrisis. De lange termijn gevolgen van deze crisis kunnen een impact hebben op de koers van het Sociaal Team Overbetuwe.

6. Financiën

In het beleidsplan is een financieel kader voor de Wmo en Jeugdwet opgenomen. Hierin is een forse bezuinigingsopgave opgenomen. We hebben in de afgelopen jaren een eerste stap gezet om de tekorten binnen het sociaal domein steeds verder beheersbaar te maken. De inzet van de reserve voor de extra lasten voor het Sociaal Domein Overbetuwe en de rijksvergoeding die we krijgen voor de compensatie van de inzet voor jeugdvoorzieningen geeft ons de tijd om de tekorten structureel terug te dringen en de gewenste transformatie in te zetten³. We verwachten middels de activiteiten die we inzetten zoals beschreven in dit beleidsdocument en in het uitvoeringsplan Sociaal Team Overbetuwe belangrijkste stappen

³ Dit is besloten bij de behandeling van de begroting van 2020.

Een onzekere factor waar we rekening mee moeten houden betreft de gevolgen van het corona-virus en de maatregelen die daarvoor getroffen zijn. Wat het effect is op de werkgelegenheid of de ondersteuningsbehoefte van onze inwoners is nog niet te voorspellen. Ook is nog niet bekend wat de hervorming van het jeugdstelsel voor consequenties heeft.

Planning

Communicatie

Participatie

- ✓ De opbrengst van de ‘Werkgroep Transformatie’ waarin in 2019 met vele partners, de participatieraad en medewerkers van de gemeente in verschillende themagroepen een aantal transformatiethema’s nader is uitgewerkt.
- ✓ De brainstormsessie met de participatieraad begin 2020 over wat zij belangrijk vinden bij een nieuw beleidsplan. Het eerste concept is tevens besproken met de participatieraad.
- ✓ Feedback van de Stichting Gehandicaptenplatform Overbetuwe, in het bijzonder over het thema toegankelijkheid.
- ✓ Kennis, ervaringen en literatuur van o.a. de HAN en andere gemeenten.
- ✓ Bij het schrijven van dit document is regelmatig getoetst en opgehaald bij onze welzijnspartners en de betrokken medewerkers van de gemeente (beleid en uitvoering).

De monitor sociaal domein geeft inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein en daarmee ook de effecten van het beleidsplan dat nu voorligt. De monitor zal 4 keer per jaar verschijnen in de vorm van een schriftelijke rapportage aan bestuur en raad. Daarin zal de voortgang rond kritische prestatie indicatoren (kpi's) worden beschreven. Daarnaast zal de nieuwe monitor digitaal en op real time basis sturingsinformatie leveren over de kpi's waarmee we direct kunnen bijsturen als dat nodig is.

8. Relevante stukken

1. Beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025, Een sterke sociale basis, Corsa 20bij10526
2. Uitvoeringsplan Sociaal Team Overbetuwe, Corsa 20bij10516
3. Brief van de Participatieraad, Corsa 20ink14099
4. Brief aan de Participatieraad, Corsa 20uit16452
5. Raadsvoorstel, Corsa 20rv000079
6. Raadsbesluit, Corsa 20rb000093

Portefeuillehouder: R.W.M. Engels, D.E.W. Horsthuis-Tangelder

De behandelend ambtenaar is E. Haanraads. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.